

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Sådan får I en elev/lærling

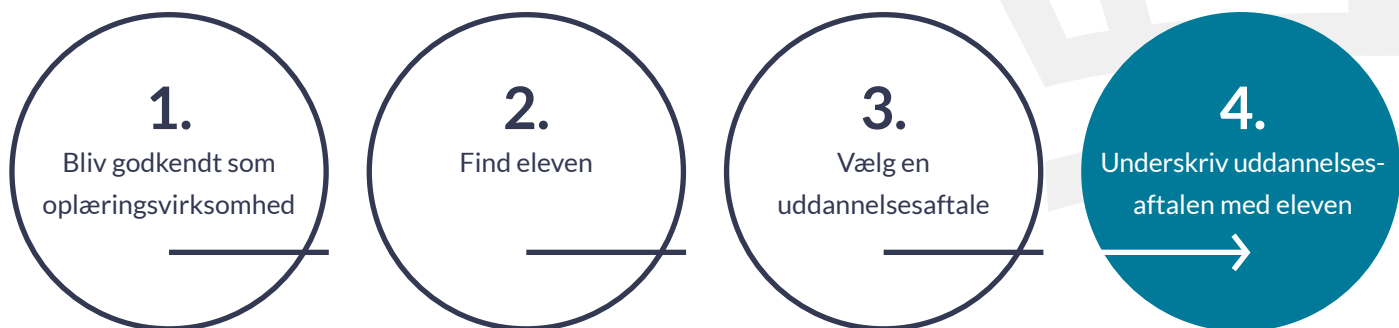
En enkel guide til, hvordan jeres virksomhed ansætter elever/lærlinge

---

Introduktion

Fire trin til en elev/lærling

Ved trepartsaftalen fra 2020 om flere lærepladser og entydigt ansvar blev der sat fokus på at fastholde elever i uddannelse gennem tidlig indgåelse af uddannelsesaftaler under grundforløbet. Hvis jeres virksomhed allerede har kontakt til en elev på grundforløbet, som I ønsker at få i oplæring, kan I med fordel indgå uddannelsesaftalen med det samme. Læs mere om de forskellige aftaler i guiden "Uddannelsesaftaler for erhvervsuddannelser", som findes på uvm.dk/om-ansættelse-af-elever-eud.

I denne guide giver vi et overblik over, hvordan I får en elev / lærling. Men I kan også altid kontakte den nærmeste erhvervsskole, der uddanner elever inden for de uddannelser, I er interesserede i.

I kan også stille spørgsmål til de faglige udvalg. Der er et udvalg for hver uddannelse, som I kan finde kontaktinformation på bagerst i denne guide.

Fire trin til en elev/lærling

Herunder kan du se, hvordan I med blot 4 trin kan få en elev/lærling i jeres virksomhed.

TRIN 1: Bliv godkendt som oplæringsvirksomhed	TRIN 2: Find eleven	TRIN 3: Vælg en uddannelsesaftale	TRIN 4: Underskriv uddannelsesaftalen med eleven
<p>Jeres virksomhed skal være godkendt som oplæringsvirksomhed af det faglige udvalg for den uddannelse, I er interesserede i en elev/lærling fra.</p> <p>Er den ikke det, så kontakt den nærmeste erhvervsskole, der uddanner elever relevante for jeres virksomhed. Den kan nemt og hurtigt hjælpe jer med at søge om godkendelse hos det faglige udvalg. Målsætningen er, at det kun tager omkring to uger, før I har svar tilbage.</p>	<p>Der er mange måder at finde en elev på. I kan eksempelvis spørge jeres lokale erhvervsskole, om de har elever, der søger læreplads.</p> <p>I kan også finde lærepladssøgende elever på portalen lærepladsen.dk eller selv lave et elevopslag på portalen, på jeres virksomheds hjemmeside eller på erhvervsskolen.</p>	<p>Der er 5 forskellige typer uddannelsesaftaler.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Den almindelige aftale 2. Ny mesterlære 3. Kombinationsaftale 4. Kort uddannelsesaftale 5. Delaftale <p>Det ser ud af mange, men det er for, at I og eleven har forskellige muligheder.</p> <p>I kan altid få hjælp til at finde den bedste aftaletype på en relevant erhvervsskole, eller I kan læse mere om aftaletyperne i guiden "Uddannelsesaftaler for erhvervsuddannelser". Den kan findes på uvm.dk/om-ansættelse-af-elever-eud</p>	<p>Når I har fundet en elev, skal I indgå en uddannelsesaftale.</p> <p>Aftalen er en form for ansættelseskontrakt mellem jer. I kan selv udfylde den med eleven eller få hjælp på erhvervsskolen.</p> <p>Aftalen kan indgås digitalt med MitID eller på papir. Find aftalepapirerne og læs mere på uvm.dk/erhvervsuddannelser/oplaering/uddannel-sesaftaler</p>

Hverdagen og ansvar

Hør andre virksomheders erfaringer med at have erhvervsuddannelseselever/lærlinge i oplæring på uvm.dk/om-ansættelse-af-elever-eud

Der er forskel på de aftaletyper, I kan lave med elever, men typisk vil en elev/lærling være mest ude i virksomheden og mindst af tiden på skole, uanset hvilken aftaletype I vælger.

Når I indgår en uddannelsesaftale med en elev/lærling, siger I også ja til at have ansvar for oplæring af eleven/lærlingen. Skolen står for den teoretiske del af uddannelsen og for en stor del af den grundlæggende praktiske oplæring. På nogle uddannelser (f.eks. merkantile uddannelser og SOSU) er der dog kun praktisk oplæring på virksomheden.

I har ansvaret for, at eleven/lærlingen læres op og får rutine i at løse typiske arbejdsopgaver inden for jeres fag og branche. Det forventes, at I giver eleven/lærlingen sværere

og sværere opgaver, jo længere tid eleven/lærlingen har været hos jer. Præcis hvad, eleven/lærlingen skal lære hos jer, varierer fra uddannelse til uddannelse. I kan læse mere om, hvad en virksomhed som jeres skal lære eleverne/lærlingene på det relevante faglige udvalgs hjemmeside. Find link til dem bagerst i denne guide.

Eleven/lærlingens første tre måneder hos jer er en gensidig prøvetid, hvor både I og eleven/lærlingen kan opsige uddannelsesaftalen.

Efter prøvetiden kan uddannelsesaftalen ikke opsiges, medmindre I er enige om det, eller hvis forudsætningerne for uddannelsesforholdet misligholdes af én af jer.

Økonomien

Hør en lærepladskonsulent forklare, hvordan I får en erhvervsuddannelseselev i oplæring på uvm.dk/om-ansættelse-af-elever-eud

Som virksomhed betaler I jeres elever/lærlingene en elev-/lærlingeløn, fordi de bidrager positivt til jeres omsætning. Værdien af eleverne/lærlingenes arbejde stiger i løbet af uddannelsen, og derfor stiger deres løn også.

Eleverne/lærlingenes løn er fastsat i jeres branches overenskomst. Er jeres virksomhed ikke omfattet af en overenskomst, skal elever/lærlinge alligevel have løn efter overenskomsten.

Eleven/lærlingen skal have elev-/lærlingeløn fra jer i hele den periode, jeres uddannelsesaftale dækker. I skal altså betale både betale løn til eleven/lærlingen, når de er i oplæring hos jer, og når de er på skoleophold. Men fordi

eleverne /lærlingene ikke bidrager til jeres omsætning, når de er på skoleophold, får I refunderet deres løn fra AUB (Arbejdsgiverens Uddannelsesbidrag), når eleverne/lærlingene er på skole.

AUB har en række økonomiske støtteordninger* til jer. Nogle af dem er nævnt herunder:

- I får lønrefusion under eleven/lærlingens skoleophold
- I får tilskud til eleven/lærlingens transport under skoleophold
- I kan få en ekstra økonomisk bonus for særlige elevforløb. Læs mere herom på næste side

* Støtteordningerne reguleres fra år til år. I kan altid få et opdateret overblik over støtten på virk.dk ved at følge dette link: virk.dk/vejledning/aub/aub-arbejdsgiver

Hvad koster det?

I skal betale eleven/lærlingen elev-/lærlingeløn i al den tid, som jeres uddannelsesaftale varer. Elev-/lærlingelønnen stiger år for år, efterhånden som eleven/lærlingen bliver dygtigere og kan løse mere avancerede opgaver i virksomheden. En elev/lærling i virksomheden løser altså konkrete opgaver, som I ellers skal have en anden medarbejder ansat til at løse, og bidrager til virksomhedens omsætning.

Lønnen varierer fra uddannelse til uddannelse. De faglige udvalg stiller oplysninger om løn- og ansættelsesvilkår til rådighed på deres hjemmesider. Det er også muligt at henvende sig til en relevant arbejdsgiverorganisation. I får lønrefusion, når eleven/lærlingen er på skoleophold og derfor ikke løser opgaver i virksomheden.

Samlet set er det i de fleste tilfælde en forretning i plus for virksomheden at have elever/lærlinge.

Læreplads-AUB ordning

Fra januar 2018 trådte læreplads-AUB ordningen i kraft. Det betyder, at hvis jeres virksomhed har mere end én faglært medarbejder, vil I hvert år få stillet et mål for, hvor mange elever/lærlinge I skal have ansat i løbet af året. Kort fortalt skal I betale til ordningen, hvis I ikke tager nok elever/lærlinge, mens I kan opnå en økonomisk bonus, hvis I tager nok elever/lærlinge.

Alle typer af uddannelsesaftaler undtagen delaftaler tæller med i læreplads-AUB. På selvbetjeningsløsningen på virk.dk vil I løbende over året kunne se, om I står til en opkrævning eller bonus. Læs mere om ordningen på virk.dk/vejledning/paub-praktikplads-aub

---

Skal I have en vokselev/-lærling?

Når man er 25 år eller derover, har man for de flestes vedkommende prøvet at have et arbejde før. Derfor kan dele af en erhvervsuddannelse, herunder oplæringen, være kortere for en vokselev/-lærling end for de yngre elever/lærlinge.

Aftaletyperne for vokselever/-lærlinge

En vokselev/-lærling skal altid gennem en realkompetencevurdering på skolen, før de starter uddannelse. Mange vokselever/-lærlinge har nemlig relevant erhvervs erfaring allerede, og så kan de ofte få lov til at tage en lidt kortere version af uddannelsen. En realkompetencevurdering kan også gennemføres efter reglerne om enkeltfag under åben uddannelse.

Når realkompetencevurderingen er gennemført, laves der en uddannelsesplan for hele uddannelsesforløbet, som passer til eleven/lærlingen.

De særlige måder at tilpasse uddannelsesforløbet på til vokselever/-lærlingerne kaldes euv1, euv2 og euv3. Dem kan I læse mere om på uvm.dk/euv

Økonomien for vokselever/-lærlinge

I aftaleperioden skal I betale vokseleven/-lærlingen den elev-/lærlingeløn, der er gældende for uddannelsen.

Ligesom med de unge elever/lærlinge kan I få lønrefusion fra AUB for jeres vokselever/-lærlinge. Men en forskel er, at hvis I betaler vokseleven/lærlinge en vokseløn, stiger jeres refusion fra AUB selvfølgelig også til en særlig refusionssats for voksne elever. Der søges om lønrefusion til vokselever/-lærlinge på samme måde som for unge elever.

Hvis I har en euv1-vokselev/-lærling, kan I tidligst opnå ret til jeres refusion fra AUB, efter vokseleven/-lærlingen har været fuldtidsansat hos jer i mindst tre måneder.

Læs mere om vokselever/-lærlinge i guiden "Sådan får I en vokselev/-lærling". Den kan også findes på uvm.dk/om-ansættelse-af-elever-eud

Vil I vide mere?

Find den kommende elev/lærling

[Lærepladsen.dk](https://laerepladsen.dk) formidler kontakt mellem virksomheder og elever, som ønsker at indgå en uddannelsesaftale. Her findes en officiel oversigt over virksomheder i Danmark, der er godkendt til at uddanne erhvervsuddannelseselever.

Find information om erhvervsuddannelserne, de faglige udvalg og skolerne

På ug.dk, som er Børne- og Undervisningsministeriets Vejledningsportal, kan I finde korte beskrivelser af de enkelte erhvervsuddannelser ved at skrive navnet på uddannelsen i søgefeltet. Her finder I også det relevante faglige udvalg og en relevant erhvervsskole.

Find Digitale uddannelsesaftaler eller aftaleformularer

På uvm.dk/uddannelsesaftaler kan du finde digitale uddannelsesaftaler eller blanketter til uddannelsesaftaler til udskrivning. Du kan også finde generelle oplysninger om erhvervsuddannelser på uvm.dk/eud

Tilskud og refusioner

Få viden om lønrefusion, transportgodtgørelse og andre tilskudsordninger hos AUB på virk.dk/vejledning/aub/aub-arbejdsgiver

Indbetalinger til AUB

I kan få information og vejledning til AUB på virk.dk/vejledning/aub/aub-arbejdsgiver/#Betal-til-AUB

Planlægning af eleverne/lærlingenes uddannelse i jeres virksomhed

I kan blandt andet få hjælp til planlægning af eleverne/lærlingenes uddannelse i jeres virksomhed gennem Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. Her beskrives indholdet i erhvervsuddannelserne, og I kan finde oplysninger om, hvor uddannelserne udbydes.

I kan også finde nyttig information om blandt andet tilrettelæggelse af den gode oplæring af elever/lærlinge på emu.dk/eud/praktik/materiale-til-virksomheder

